

Sygn. akt III AUa 1748/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ewa Drzymała (spr.)
Sędziowie:	SSA Monika Kowalska SSA Iwona Łuka-Kliszcz
Protokolant:	st.sekr.sądowy Mariola Pater

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.**

o wypłatę emerytury za wcześniejszy okres

na skutek apelacji wnioskodawcy S. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu Wydziału IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 października 2012 r. sygn. akt IV U 907/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1748/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie S. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. z dnia 15 czerwca 2012 r. odmawiającej mu wypłaty emerytury za okres przed dniem 1 września 2010r .

Sąd Okręgowy wskazał, że wnioskodawca S. G., ur. (...), w dniu (...), ukończył 65 lat i w tym czasie przebywał w USA, skąd wrócił do Polski w lipcu 2010r.

W dniu 15 września 2010 r. S. G. wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury, który to wniosek został załatwiony decyzją z dnia 30 września 2010 r., przyznającą mu prawo do tego świadczenia od dnia 1 września 2010r. Zaś w dniu 25 kwietnia 2012r. wnioskodawca wystąpił o wyrównanie mu emerytury przed tą datą , bowiem wiek emerytalny osiągnął już w grudniu 2008r., jednakże z uwagi na pobyt w USA nie mógł złożyć wniosku o emeryturę wcześniej.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją ZUS odmówił wnioskodawcy wypłaty emerytury za okres przed dniem 1 września 2010r.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa a odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 116 i art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.),

postępowanie w sprawach wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego a świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tego świadczenia, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Skoro wnioskodawca wystąpił o emeryturę dopiero w dniu 15 września 2010r., świadczenie przyznano mu od 1 września 2010r., a więc od miesiąca złożenia wniosku. Decyzji tej wnioskodawca nie zaskarżył. Brak jest więc obecnie podstaw do przyznania mu tego świadczenia wstecz, skoro nie można przyznać emerytury wcześniej niż od dnia złożenia wniosku.

W konsekwencji Sąd Okręgowy odwołanie wnioskodawcy oddalił.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł wnioskodawca S. G.. Zaskarżając go w całości zarzucił, że nieuczciwie jest powoływanie się na art.116 i 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), albowiem przez cały okres pracy wynoszący około 27 lat żył w przeświadczeniu, że emerytura należy mu się po ukończeniu 65 roku życia. Skoro ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadziła zmiany w postaci przyznawania emerytur od daty złożenia wniosku, to winna mieć zastosowanie do osób podejmujących pracę po tym okresie, po wcześniejszym powiadomieniu o tych zmianach. Ponadto powołał się na ciężki stan zdrowia po powrocie z USA i problemy z zaaklimatyzowaniem się.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem podniesione w niej argumenty nie są trafne.

Jak słusznie zauważył Sąd pierwszej instancji, w zakresie wypłaty wszystkich świadczeń z ubezpieczeń społecznych obowiązuje ogólna reguła, wynikająca z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którą świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Co prawda w myśl art. 100 tej ustawy, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, albowiem prawo do świadczenia powstaje ex lege (a nie z mocy decyzji organu rentowego) w dniu spełnienia ustawowych warunków (zob. przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2001 r., II UKN 136/00, OSNAPiUS 2002, nr 18, poz. 441), poza wyjątkiem z art. 100 ust. 2 powołanej ustawy (w sprawie niniejszej nieistotnym). Samo spełnienie warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia nie rodzi po stronie organu rentowego zobowiązania z tytułu powstałego świadczenia, gdyż zależy to od złożenia przez zainteresowanego stosownego wniosku. Ustawa o emeryturach i rentach z FUS odróżnia bowiem moment powstania prawa (tj. spełnienie warunków – art. 100) od momentu wypłaty świadczenia (tj. nie wcześniej niż od miesiąca zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu – art. 129 ust. 1). Ogólną zasadą prawa ubezpieczeń społecznych jest bowiem wypłata świadczenia na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury/renty (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Istotna jest zatem data wystąpienia z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczenia. Tymczasem wnioskodawca S. G. wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury w dniu 15 września 2010 r., wobec czego prawidłowo organ rentowy decyzją z dnia 30 września 2010 r., przyznał mu prawo do tego świadczenia od dnia złożenia wniosku tj. od 1 września 2010r. Ponieważ obowiązujące przepisy nie przewidują odstępiania od tej zasady i możliwości przyznania świadczenia za okres wcześniejszy przed złożeniem wniosku, brak było podstaw do przyznania wnioskodawcy emerytury za okres przed 1 września 2010r. Należy podkreślić, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych mają

charakter bezwzględnie obowiązujący i nie mają na ich gruncie zastosowania zasady współzycia społecznego, a więc nie ma możliwości odstępstwa od istniejących regulacji prawnych, z uwagi na szczególne okoliczności życiowe świadczeniobiorców. Tym samym powoływane przez wnioskodawcę okoliczności dotyczące jego sytuacji zdrowotnej i życiowej po powrocie do Polski, nie mogą odnieść skutku. Bez znaczenia dla realizacji prawa jest kwestia świadomości prawnej ubezpieczonych, a tym samym nie ma znaczenia przekonanie wnioskodawcy, że świadczenie mu się należy bez złożenia w tym zakresie wniosku. Na marginesie należy jedynie podnieść, że również obowiązująca przed ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), ustawa z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. z 1982r., Nr.40, poz. 267 ze zm.) przewidywała identyczną regulację w zakresie wypłaty świadczeń jak obecnie obowiązująca. Art. 99 tej ustawy stanowił, że świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tego świadczenia, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Trafnie zatem Sąd pierwszej instancji przyjął, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.